

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
Katedra Pedagogiky

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Znalost závažnosti a důsledků poruch příjmu potravy žáků ZŠ
Knowledge of the severity and consequences of eating disorders of
elementary school pupils

Bc. Světlana Zábranská

Vedoucí práce: Mgr. Jana Kočí, Ph.D.
Studijní program: N7504: Učitelství pro střední školy
Studijní obor: N-PG-VZ

2020

ABSTRAKT

Na Základní škole v Praze, kterou jsem vybrala pro diplomovou práci, vyučuji předmět Výchova ke zdraví druhým rokem. V diplomové práci jsem se rozhodla zmapovat znalosti závažnosti a důsledků poruch příjmu potravy žáků 2. stupně výše jmenované školy. Teoretická část práce obsahuje informace z odborné literatury, vztahující se k problematice poruch příjmu potravy (dále jen PPP). Vývojovým zvláštnostem adolescence, významu primární prevence a obsahu Školního vzdělávacího plánu předmětu Výchova ke zdraví na zkoumané škole. Praktická část práce popisuje průběh dotazníkového šetření, jehož se zúčastnilo celkem 172 žáků. Hodnotí znalosti žáků, pokud se týká charakteristiky, rizikových faktorů, závažnosti a důsledků PPP. Hodnotí přínos preventivních aktivit v rámci programu primární prevence zkoumané školy, vycházejícího z Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže.

Žáci zkoumané školy mají povědomí o závažnosti a důsledcích PPP. Všichni žáci ví, že porucha příjmu potravy mohou být onemocnění smrtelná. Z šetření vyplynulo, že nejvíce nespokojené s postavou jsou dívky 13 -15leté. Z celkového počtu dotazovaných 10 dívek odpovědělo, že mělo nebo má zkušenost s některou formou PPP. Programy prevence byly žáky hodnoceny jako zajímavé i přesto, že informace k dané problematice se dozvěděli již ve výuce. Z témat úzce souvisejících s poruchami příjmu potravy považují žáci za nejvíce diskutované téma výživu a pohyb, za nejméně diskutovaná považují témata sebedůvěra, sebepřijetí, emoce a stres. ŠVP na zkoumané škole tyto okruhy obsahuje, je třeba je zakomponovat ve větší míře do tematických plánů předmětu Výchova ke zdraví. Výsledky ukázaly na nutnost seznamovat více žáky s možnostmi pomoci v případě problému s PPP ať již ve škole, nebo mimo ni.

Výsledky mého výzkumného šetření se staly podkladem pro didaktický výstup, jenž je součástí diplomové práce. Tento obsahuje doporučení pro zkoumanou školu, jak nadále pracovat se žáky, rodiči i pedagogy v oblasti výchovně vzdělávacích aktivit a prevence rizikového chování, pokud se týká poruch příjmu potravy a témat úzce souvisejících s touto problematikou.

V závěru práce porovnávám výsledky svého šetření s výsledky šetření z roku 2013 autorů Forejt, Suchopárová, které bylo publikováno v časopise Hygiena pod názvem Pohled žáků základních škol na problematiku a výuku poruch příjmu potravy.

ABSTRACT

I have been teaching Health Education at Zakladni skola in Prague for two years and this is the school. I chose to focus on in my thesis. In my thesis, I chose to examine the knowledge of the middle school students from this school concerning the severity and the aftermath of eating disorders. The theoretical part of the thesis contains information from expert literature on eating disorders (ED), the specificity of development during adolescence, the importance of primary prevention and the content of the School Education Plan of the subject Health Education at said school. The practical part of the thesis describes a questionnaire survey, which 172 pupils participated in. It evaluates the childrens' knowledge of the characteristics, the risk factors, severity and aftermath of ED. This part of the thesis also evaluates the benefits of preventive activities, which are a part of the program of primary prevention of the examined school. These activities are based on the National Strategy of the primary prevention of high-risk behaviour in children and youth.

The pupils of the examined school are aware of the severity and aftermath of ED. All of them know that eating disorders can be lethal. The survey revealed that girls aged 13-15 are the most dissatisfied with their body. 10 girls answered that they have experienced or are experiencing some form of an eating disorder. The pupils deemed the prevention programmes interesting, even though they earned most of the information in class. Of the topics closely related to eating disorders, the pupils think nutrition and exercise are the most discussed, while confidence, self-acceptance, emotions and stress are the least discussed. The School Education Program includes these topics, but it is necessary to include them more in the thematical plans of the Health Education subject. The results showed it is necessary to inform pupils more about the possibilities of help with ED, both in and out of school.

The results of the survey became the basis of a didactic output, which is part of the thesis. This output contains recommendations for the examined school on how to further work with the students, parents and teachers in the field of educational activities and the prevention of high-risk behavior connected to eating disorders and related topics.

At the conclusion of the thesis, I compare the results of my survey with the results of the 2013 survey by Forejt and Suchoparova, which were published in the magazine Hygiena under the title Views of primary school students on the issue of and education about eating disorders.